

Измене и допуне Правилника о ближним условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите

Биљана Зекавица

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Дивчибаре, мај 2017.

Измене и допуне Правилника

- У оквиру пројекта „Подршка социјалној инклузији највулерабилнијих група, укључујући Роме, кроз развој разноврсних социјалних услуга у заједници“,
- Покренут широк консалтативни процес,
- Минстарство, Покрајински и градски секретаријат, заводи за социјалну заштиту, Асоцијалција центара за социјални рад, Удружење стручних радника, Удружење послодаваца установа за смештај, лиценцирани пружаоци услуга, Удружење приватних домова за старе, – владин, невладин и приватни сектор,
- Предлоге за измене и допуне доставити са образложењем.

Разлози за измене и допуне Правилника

- Терминолошка неједначеност,
- Непримењивост појединих норми,
- Непрегледност, понављање стандарда,
- Неједначеност захтева (стандарда) код сродних услуга (МДЗ),
- Изостанак норматива за остале запослене – техничко особље,
- Обезбеђивање одрживости услуга, или инсистирање на подизању квалитета услуга,
- Усаглашавање са другим подзаконским актима (нпр. поступке по притужбама и жалбама садржано у Правилнику о лиценцирању ОСЗ а не и у овом правилнику и сл), и
- Можда увођење стандарда за нове услуге – породични сарадник.

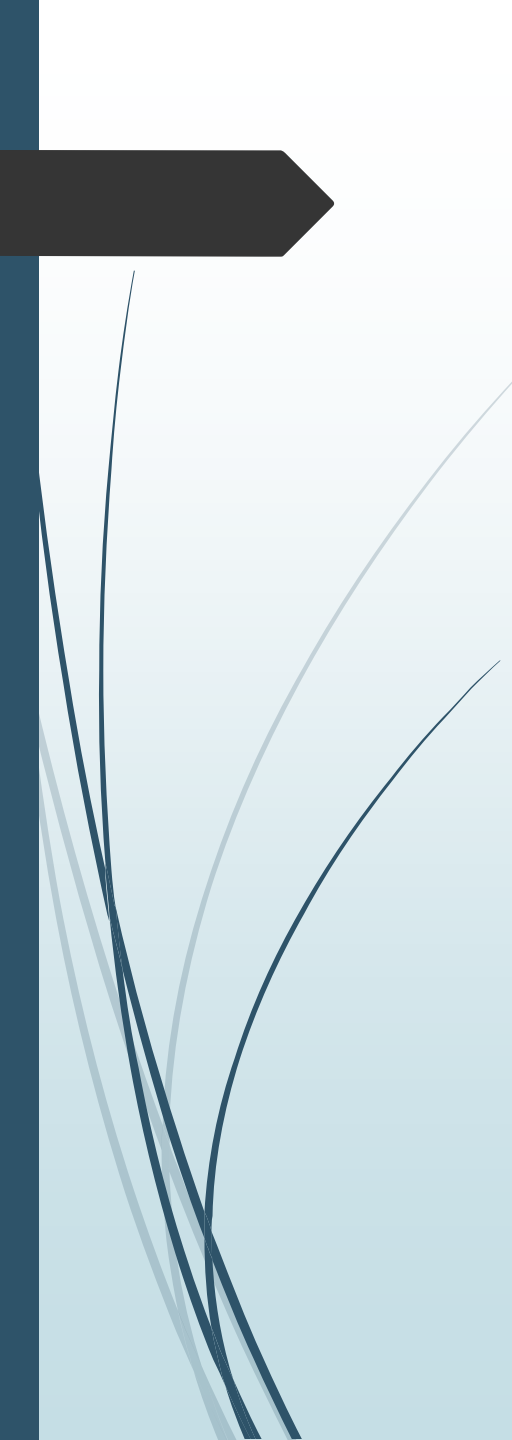
Примена Правилника у периоду од 2013.-2017. године

- Истестирани стандарди кроз процес лиценцирања,
- Издато укупно 275 лиценци организацијама социјане заштите,
- За неке услуге још увек нису издате лиценце (мала домска заједница, предах смештај, домски смештај за децу и младе - у установама које улазе у трансформацију,
- Није урађено ни једно решење државним лиценцираним установама, због изостанка норматива за техничко особље,
- Од укупног броја издатих лиценци, свега 100 ОСЗ су добиле иценцу од 6 година,
- Од 2018. године очекују се први захтеви за обнову лиценце, када се морају испунити СВИ услови и стандарди (поред забране запошљавања, не могу се испунити и неки други стандарди).

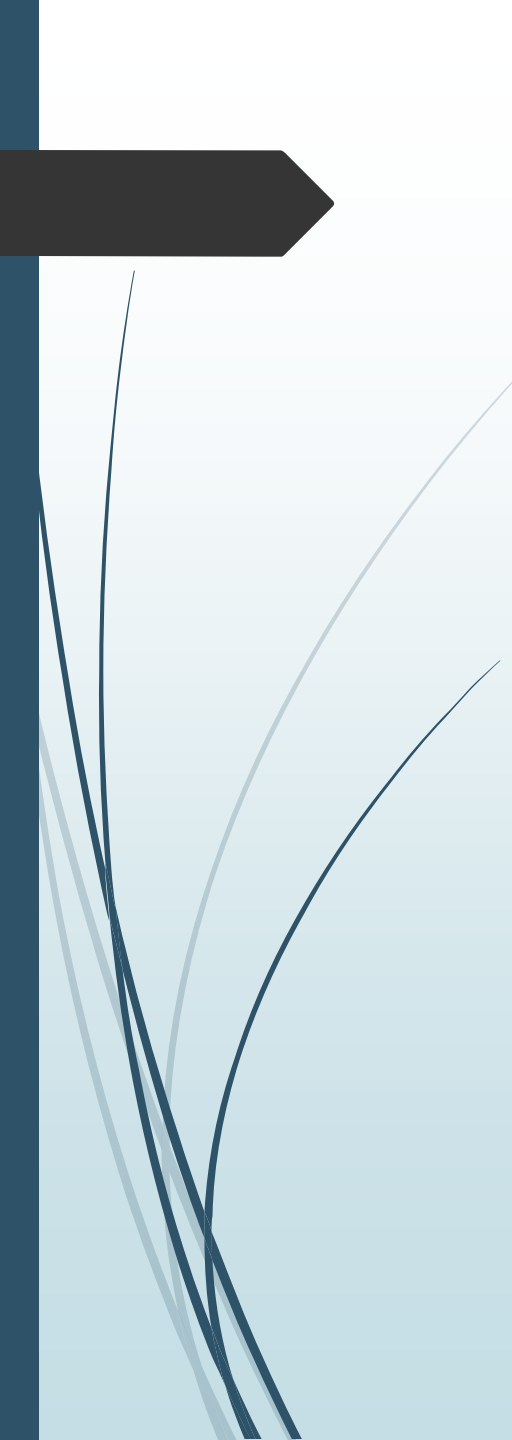
Услуге смештаја

- Предлог да се услуге смештаја издвоје у једну целину (преобиман нормативни оквир, па их је потребно издвојити ради разумљивости - размислити о рекомпоновању свих услуга!),
- Дефинисање инфраструктурних инвестиција у оквиру Годишњег плана рада за све услуге - није неопходно - тамо где је релевантно,
- За неке захтеве (стандарде) недостају прописи који их уређују (вођење прописане евиднције и документације),
- Унети су и неки елементи здравствене заштите – физикална терапија и сл,
- Потребно је донети посебан пропис, на који би се морали ослањати стандарди везани за рестриктивне поступке и мере,

-
- Дефинисати изузетну могућност дужине боравка у прихватилишту до годину дана,
 - Код прихватилишта, **деци, младима и одраслим жртвама насиља у породици, злостављања или занемаривања предлог је да се додају и старији,**
 - **Предах смештај – и за одрасле са инвалидитетом и старије,**
 - **Продужити могућност коришћења предах смештаја на 90 дана у току године, 25 дана у континуитету,**
 - Програмске активности услуга смештаја редефинисати, **смањити и рационализовати у складу са формом норматива,**
 - Код **исхране**, увести 2 обавезне 2 ужине за децу и младе, 1 за одрасле и старије,

-
- ▶ Уједначити **опрему код просторија за дневни боравак** за различите услуге,
 - ▶ Кадрови: **60% стручних радника.....** Како до пуне лиценце?
 - ▶ **Капацитети спаваоница:** 1. и 2. степен подршке одрасли и старији и одрасли са интелектуалним и менталним тешкоћама и деца и млади са интелектуалним тешкоћама - **до 6 корисника,**
 - ▶ Умиваоник, туш и тоалет обезбеђују се на сваких десет корисника - Да се не односи на стационаре - За **1 и 2 степен подршке, стационари, велико купатило на 20, 25 корисника,**
 - ▶ **Сигнални уређај** - где је рационално поставити, само за 3 и 4 степен, а можда уз потребне сагласност старатеља поставити камере у собама,

-
- **Број особља у раду са децом и младима** на домском смештају – нејасан норматив, дефинисати прецизније, у складу са прописима о раду (сменски рад), упоредити са нормативом из претходног правилника,
 - **Старија лица:** социјални радник на 70, на сваких следећих 70 по још 1 лиценцирани стручни радник (без стручног сарадника), по 1 неговатељ у првој и другој смени, а 1 у трећој на 10 корисника са утврђеним I и II степеном подршке,
 - **Одрасла лица са интелектуалним тешкоћама и душевно оболела лица:** 1 стручни радник (социјални радник) на 50 корисника, на сваких следећих 50 по још 1 стручни радник, један неговатељ на 10 корисника неvezано за степен подршке, 1 стручни сарадник на одређени број корисника за окупацију, не по радионици.... ,
 - **Одрасла лица са телесним инвалидитетом:** 1 стручни радник (соц. радник) на 50 корисника, на сваких следећих 50 по још 1 стручни радник, један неговатељ на 10 корисника без обзира на степен подршке, радни терапеут, односно стручни сарадник на 30 корисника,

-
- **Нормирати и остале послове** који се финансирају из цене смештаја, по моделу претходног правилника,
 - **Стандарди хигијене** да буду заједнички стандарди за све услуге смештаја, да се не понављају за поједине услуге,
 - **МДЗ за 3. и 4. степен подршке** капацитет такође **12 корисника**,
 - **Уједначавање стандарда простора** за све кориснике,
 - **Кадар за МДЗ 3. и 4. степен подршке:** у дневној смени четири (уместо 5) стручних радника или стручних сарадника на две мале домске заједнице, у ноћној смени 1 стручни сарадник или стручни радник на 2 МДЗ,
 - **Усаглашавање неких структуралних стандарда** за МДЗ 1. и 2. и МДЗ 3. и 4. степена подршке,
 - **Кадрови** за МДЗ 1. и 2. степена подршке – нејасни, потребно прецизирати,

► **Прихватулиште:** највише (троје) 4 деце жртава злостављања без пратње родитеља, односно жртава трговине људима, највише (осам) 10 корисника у прихватулишту за одрасла и стара лица у кризним ситуацијама, бескућнике и просјакe (лица у стању социјалне потребе).

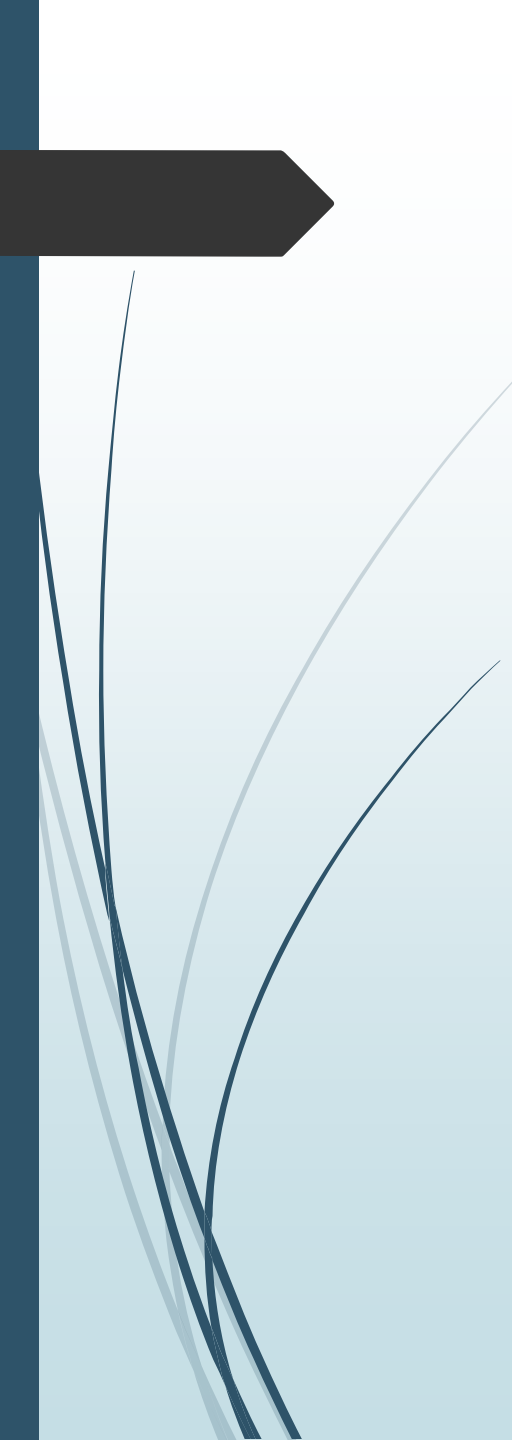
► **Кадрови Прихватулиште:**

- за жртве злостављања, занемаривања и насиља у породици; жртве трговине људима; децу у скитњи и кризним ситуацијама - 3 стручна радника, 1 стручни сарадник и 1 сарадник за капацитет до десет корисника, а један стручни радник на сваких додатних 10 -15, односно један сарадник на сваких додатних 15 корисника,
- за малолетне странце – три стручна радника за капацитет до 20 корисника, а један стручни радник на сваких додатних 10 корисника,
- за одрасле у стању социјалне потребе - 1 стручни радник и 3 сарадника или стручна сарадника на капацитет до 20, 1 стручни радник на сваких додатних 40 корисника а 1 сарадник и стручни сарадник на сваких додатних 15 корисника.

-
- **Предах смештај** - капацитет 12 корисника истовремено, кадрови као за МДЗ 1. и 2. степен подршке, дефинисати циљну групу, и развити стандарде за одрасле и старије,
 - Колико може да се користи услуга – максимално до 30 дана и највише 3 пута годишње.

Дневне услуге у заједници

- ▶ Дефинисати доступност услуге лични пратилац детета,
- ▶ Редефинисати корисничке групе, термилошка неуједначеност са претходним услугама,
- ▶ Активности услуга усагласити са сврхом дневних услуга у заједници,
- ▶ **Минимални број стручних радника и сарадника непосредно ангажованих у раду са корисницима дневног боравка:**
 - за децу и младе и одрасле и старије са интелектуалним тешкоћама исти норматив: 1 стручни радник и 2 стручна сарадника или сарадника на 10 корисника. Још 1 стручни радник на следићих 15 и 1 сарадник или стручни сарадник на 10 - направити могућност да се у оквиру једне услуге обухвате обе корисничке групе,

- за децу и младе са проблемима у понашању: два стручна радника за капацитет до 10 корисника, а један стручни радник на сваких додатних 10 (пет) корисника,

- Одрасли и старији (2. и 3. степен подршке) 1 стручни радник и 2 стручна сарадника или сарадника на 10 корисника. Још 1 стручни радник на следићих 15 и 1 сарадник или стручни сарадник на 10.

► **Помоћ у кући**: додати и младе као корисничку групу,

► Дефинисати корисничку групу: 1. и 2. а можда и 3. степен подршке...

► До 8 сати дневно

► 1 домаћица максимално 3 корисника на дневном нивоу,

► **Брисати активности које се односе на здравствену негу** (санирање рана, мерење шећера у крви и сл, до успостављања социоздравствених услуга,

► **Новозапослене неговатељице морају проћи адекватне акредитоване програме обуке, а не да их обучавају искусне неговатељице, или да се да прелазни рок.**

Свратиште

- Дефинисати циљне групе - оне групације које подлежу прекршају, не могу бити у кругу корисничких група,
- Услуга свратиште доступна је деци, младим, одраслим и старим лицима који живе или раде на улици – **ако раде, онда је то илегални рад, да ли то подржавамо?** Ово је ДБ или прихватилиште за сиромашну децу!
- **Кадар:** Као ДБ 1 стручни радник и 1 сарадник на 10 корисника, на сваких додатних 10 исто,
- У оквиру пријемне процене пружалац услуге прикупља информације о кориснику, његовом идентитету и породици - **Брисати, ово је део стручног поступка**
- Направити норматив исти као за ДБ за децу младе са проблемима у понашању.

Лични пратилац детета

- Изузети и услуге личног пратиоца детета и пресоналне асистенције од заједничких структуралних стандарда од којих је изузета ПУК,
- Активности у оквиру услуге средити, стручно и логички дефинисати,
- Сарадник – лични пратилац не може бити члан породичног домаћинства у коме живи корисник, сродник у правој линији као ни брат и сестра, односно брат и сестра по оцу или мајци корисника.
Дефинисати као заједнички стандард за све услуге!

Услуге подршке за самостални ЖИВОТ

Становање уз подршку:

- ▶ **Само за пунолетне!**
- ▶ лицима узраста између (15) 18 и 26 године, које по престанку смештаја у установи социјалне заштите или хранитељској породици, као и по престанку боравка у установи за васпитање деце и омладине, односно у установи за извршење кривичних санкција, **не могу или не желе да се врате у биолошку или сродничку породицу, нити су у могућности да започну самосталан живот -преформулисати.**
- ▶ лицима узраста између 15 и 26 година, које немају могућности да и даље живе у биолошким или сродничким породицама, као алтернатива смештају у установу социјалне заштите или хранитељску породицу, односно ради оспособљавања за самосталан живот - **Обрисати, социјално становање!**

Становање уз подршку

- Зајднички стандард - Простор за одржавање личне хигијене одвојен за кориснике мушког и женског пола - и за услугу становање уз подршку?,
- Лицима леченим од зависности од алкохола или психоактивних супстанци, старијим од 18 година - Обрисати, по ком основу?
- Услуга становања уз подршку доступна је жртвама трговине људима са навршених 15 година живота, најдуже годину дана – брисати – прихватилиште!
- Сврху услуге редефинисати, као и активности (самозаштита?)
- **Кадрови:** пружалац услуге има једног стручног радника, одговорног за организацију и координацију рада и пружања услуге (за највише четири стамбене јединице – без овог услова),
- Сваки корисник има задуженог стручног радника – саветника за осамостаљивање - **Већ је у општим стандардима дефинисан задужени радник, а то је и посао водитеља случаја**

Број стручних радника и стручних сарадника:

- ▶ лица са инвалидитетом: један стручни радник – на 24 корисника, уједно је координатор, један неговатељ на шест корисника,
- ▶ млади који се осамостаљују: један стручни радник на 4 стамбене јединице,
- ▶ Пружалац услуге сачињава план припреме корисника за пресељење у стамбену јединицу за становање уз подршку, којим се обезбеђује припрема корисника у периоду до два месеца - **брисати**

Персонална асистенција

- **Циљна група:** Услуге персоналне асистенције доступне су пунолетним лицима са инвалидитетом са процењеним I или II степеном подршке,
- која остварују право на увећани додатак за туђу негу и помоћ, имају способности за самостално доношење одлука, радно су ангажована или активно укључена у рад различитих удружења грађана, спортских друштава, политичких партија и других облика друштвеног ангажмана, односно укључене су у редовни или индивидуални образовни програм. **Брисати!**
- **Сврха услуге:** Подршка кретању и укључивању у заједници,
- средити активности у складу са сврхом услуге,
- **Организација рада:** Пружалац услуге сачињава листу потенцијалних персоналних асистената, састављену на основу дефинисаних критеријума и процедуре за регрутовање, избор и основну обуку персоналних асистената- **ово треба доати и код личног пратиоца детета!**

-
- Корисник услуге персоналне асистенције има завршену обуку по основном програму за коришћење услуге персоналне асистенције. **Да ли ово треба да буде стандард? Шта ако је ометен?**
 - **Планирање:** Корисник услуге и ангажовани персонални асистент сачињавају индивидуални недељни и месечни план рада - **ОВО ЗАВИСИ ОД ЖИВОТНИХ ПОТРЕБА, ПРЕРАДИТИ,**
 - У изради недељног и месечног плана рада може учествовати и родитељ (**за одрасле?**) или друга значајна особа за корисника.

Хвала на пажњи!